

32005L0014

11.6.2005

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

L 149/14

ДИРЕКТИВА 2005/14/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 11 май 2005 година****за изменение на Директиви 72/166/ЕИО, 84/5/ЕИО, 88/357/ЕИО и 90/232/ЕИО на Съвета и Директива 2000/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на застраховка „Гражданска отговорност“ относно използването на моторни превозни средства****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 47, параграф 2, първото и третото изречение, член 55 и член 95, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

(1) Застраховката „Гражданска отговорност“ по отношение използването на моторни превозни средства (автомобилна застраховка) е особено важна за европейските граждани, независимо дали са притежатели на полица или жертви на инцидент. Това е основна грижа на застрахователния бизнес в Общността, извън застраховката за живот. Автомобилната застраховка влияе също и на свободното движение на хора и автомобили. Затова тя следва да бъде ключова цел в действията на Общността в сферата на финансовите услуги, за да подсили и консолидира пазара на отделните застраховки в автомобилното застраховане.

⁽¹⁾ ОВ С 227 Е, 24.9.2002г., стр. 387.

⁽²⁾ ОВ С 95, 23.4.2003г., стр. 45.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 23 октомври 2003 г. (ОВ С 82 Е, 1.4.2004 г., стр. 297), Обща позиция на Съвета от 26 април 2004 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и становище на Европейския парламент от 12 януари 2005 г. (все още непубликувано в Официален вестник), решение на Съвета от 18 април 2005 г.

(2) Значителен напредък в тази насока вече е постигнат с Директива 72/166/ЕИО на Съвета от 24 април 1972 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно застраховките „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и прилагане на задължението за застраховане на такава отговорност ⁽⁴⁾, Втората директива 84/5/ЕИО на Съвета от 30 декември 1983 г. относно сближаването на законодателствата на държавите-членки, свързани със застраховките „Гражданска отговорност“, при използването на моторни превозни средства ⁽⁵⁾, Третата директива 90/232/ЕИО на Съвета от 14 май 1990 г. относно сближаването на законодателствата на държавите-членки, свързани със застраховките „Гражданска отговорност“, при използването на моторни превозни средства ⁽⁶⁾ и Директива 2000/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 май 2000 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно застраховката „Гражданска отговорност“ във връзка с използването на моторни превозни средства (четвърта директива за автомобилна застраховане) ⁽⁷⁾.

(3) Системата за автомобилни застраховки на Общността трябва да бъде осъвременена и подобрена. Тази нужда бе потвърдена от консултацията, проведена с организациите на промишлеността, потребителите и жертвите на злополуки.

(4) За да се избегнат евентуални грешни тълкувания на разпоредбите на Директива 72/166/ЕИО и да се улесни получаването на застрахователно покритие за автомобили с временни номера, определеното за територията, към която принадлежи автомобилът, следва да се отнесе към територията на държавата, в която автомобилът има регистрационен номер, независимо дали той е временен или постоянен.

(5) В съответствие с Директива 72/166/ЕИО автомобили с фалшиви или невалидни номера се считат за принадлежащи към територията на държавата-членка, издала оригиналния номер. Това правило често означава, че националните застрахователни служби са длъжни да се занимават с икономическите последици от инциденти, ज्याми нищо общо

⁽⁴⁾ ОВ L 103, 2.5.1972 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 84/5/ЕИО (ОВ L 8, 11.1.1984 г., стр. 17).

⁽⁵⁾ ОВ L 8, 11.1.1984 г., стр. 17. Директива, последно изменена с Директива 90/232/ЕИО (ОВ L 129, 19.5.1990 г., стр. 33).

⁽⁶⁾ ОВ L 129, 19.5.1990 г., стр. 33.

⁽⁷⁾ ОВ L 181, 20.7.2000 г., стр. 65.

с държавата-членка, където са установени. Без да се променя общият критерий на регистрационния номер, за да се определи територията, към която принадлежи автомобилът, следва да се издаде специално постановление за инциденти, причинени от коли без регистрационни номера или с регистрационни номера, които не съответстват или вече не съответстват на превозното средство. В такъв случай единствено с цел подаване на жалба, за територия, към която принадлежи автомобилът, следва да се счита територията, на която е станал инцидентът.

- (6) За да се улесни интерпретирането и прилагането на термина „случайна проверка“ в Директива 72/166/ЕИО, съответната клауза следва да се изясни. Забраната на систематични проверки на автомобилните застраховки следва да се прилага спрямо превозни средства, принадлежащи към територията на друга държава-членка, както и спрямо коли, принадлежащи към трета страна, но влизащи откъм територията на другата държава-членка. Позволено могат да бъдат само несистематични проверки, които не са селективни и се извършват като част от обичайното контролиране, а не са непременно насочени към удостоверяване на застраховката.
- (7) Член 4, буква а) от Директива 72/166/ЕИО позволява на държава-членка да действа в нарушение на общото задължение за застраховка по отношение на автомобили, принадлежащи на определени физически, обществени или частни лица. При инциденти, причинени от такива превозни средства, държавата-членка, извършваща това нарушение, трябва да посочи администрацията или органа, които да компенсират щетите на пострадалите, нанесени в друга държава-членка. За да се гарантира, че дължимото обезщетение се изплаща не само на пострадалите при инциденти от такива автомобили зад граница, но и на жертвите на катастрофи в държавата-членка, към която принадлежи превозното средство, независимо дали са жители на тази страна, гореспомнатият член трябва да претърпи още изменения. Държавите-членки следва да гарантират, че сплъхът на лица, освободени от задължителна застраховка, и администрацията или органите, отговорни за обезщетението на пострадалите при инциденти с такива коли, са предадени на Комисията за обнародване.
- (8) Член 4, буква б) от Директива 72/166/ЕИО позволява на държава-членка да действа в нарушение на общото задължение за застраховка по отношение на определени видове автомобили със специални номера. В този случай на другите държави-членки им е разрешено да изискват, при влизане в тяхната територия, валидна зелена карта или граничен застрахователен договор, за да се гарантират обезщетенията на пострадалите, които биха могли да бъдат причинени от тези коли, влизащи в страната. Но тъй като премахването на граничния контрол в рамките на Общността означава, че не може да се удостовери застраховането на автомобилите, преминаващи през граница, обезщетението на пострадалите от инциденти в чужбина не може вече да бъде гарантирано. Освен това трябва да се осигури обезщетенията да се изплащат не само на пострадалите от инциденти, причинени от тези коли зад граница, но и в самата държава-членка, към която принадлежи превозното средство. За тази цел държавите-членки следва да третират пострадалите при инциденти, причинени от тези коли, по същия начин както жертвите на катастрофи, причинени от незастраховани автомобили. И наистина, както предвижда Директива 84/5/ЕИО, обезщетенията на пострадалите от инциденти, причинени от незастраховани коли, следва да се изплащат от органите за обезщетения в държавата-членка, където е станала злополуката. Там, където се извършват плащания на пострадалите при инциденти, причинени от автомобили, предмет на нарушение на директивата, органът, изплащаш обезщетението, трябва да разполага с жалба срещу органа на държавата-членка, към която принадлежи превозното средство. След период от пет години от влизането в сила на тази директива Комисията следва, ако е приемливо, с оглед на опита относно изпълнението и прилагането на това нарушение, да внесе предложения за неговата подмяна или анулиране. Съответното условие на Директива 2000/26/ЕО също следва да се отмени.
- (9) С цел да се уточни обхватът на директивите за автомобилни застраховки в съответствие с член 299 от Договора, указанието за неевропейската територия на държавите-членки в член 6 и член 7, параграф 1 от Директива 72/166/ЕИО следва да се заличи.
- (10) Задълженията на държавите-членки да гарантират застрахователно покритие поне по отношение на определени минимални суми представлява важен елемент от защитата на пострадалите. Предвидените минимални суми в Директива 84/5/ЕИО следва не само да се осъвременяват с оглед на инфлацията, но и да се увеличават в реални условия, за да се подобри защитата на пострадалите. Минималното покритие за ранено лице следва да се изчисли така, че да обезщети напълно и справедливо всички пострадалите, получили сериозни наранявания, като се вземе предвид ниският брой инциденти с няколко жертви и малкото инциденти с няколко жертви, получили много сериозни наранявания, по време на една и съща случка. Минималното покритие от 1 000 000 EUR на човек или 5 000 000 EUR за иск, без значение какъв е броят на пострадалите, е разумна и приемлива сума. С оглед да се улесни въвеждането на тези минимални суми трябва да се въведе преходен период от пет години от датата на прилагане на тази директива. Държавите-членки следва да увеличат своите покрития поне до половината от тези суми до 30 месеца от датата на прилагане.

- (11) С цел да се гарантира, че минималното покритие няма да ерозира във времето следва да се въведе клауза за периодично ревизиране, като се използва за отправна точка европейският индекс на потребителските цени (ЕІСР), обнародван от Евростат, предвиден в Регламент (ЕО) № 2494/95 на Съвета от 23 октомври 1995 г. относно хармонизираните индекси на потребителските цени ⁽¹⁾. Трябва да се установят процедурни правила, управляващи това ревизиране.
- (12) Директива 84/5/ЕИО, която дава възможност на държавите-членки, с цел предотвратяване на измама, да ограничават или изключват плащания от страна на обезщетителния орган в случай на щети върху имуществото вследствие инцидент с неизвестно превозно средство, в някои случаи може да възпрепятства законното обезщетение на пострадалите. Възможността за ограничаване или изключване на обезщетения въз основа на това, че автомобилът е неизвестен, не следва да се прилага там, където органът е изплатил обезщетение за значителни наранявания на някое пострадало лице при същия инцидент, в който са били нанесени щети върху имуществото. Държавите-членки могат да предвидят допълнителни плащания до ограничението, предвидено в споменатата директива, за които може да са отговорни пострадалите от щетите на имуществото. Размерът на нараняванията на пострадалите, считан за значителен, следва да се определя от националното законодателство или административните разпоредби на държавата-членка, в която е станал инцидентът. При установяване на този размер държавата-членка може да вземе предвид, *inter alia*, дали нараняването е изисквало болнично лечение.
- (13) Понастоящем опция, съдържаща се в Директива 84/5/ЕИО, дава възможност на държавите-членки да разрешават допълнителни плащания до определен лимит, за които може да е задължено пострадалото лице при инцидент с щети върху имуществото, нанесени от неизвестно превозно средство. Тази опция несправедливо намалява защитата на пострадалите и създава дискриминация по отношение на жертвите при други инциденти. Следователно не следва повече да се разрешава.
- (14) Втората директива 88/357/ЕИО на Съвета от 22 юни 1988 г. относно координацията на закони, подзаконови и административни разпоредби, отнасящи се до прякото застраховане, различно от животозастраховането, и формулираща разпоредби за улесняване ефективното упражняване на свобода и за предоставяне на услуги ⁽²⁾, трябва да се измени с оглед да се позволи на клоновете на застрахователното дружество да станат представители по отношение на автомобилните застраховки, както вече става при другите застрахователни услуги, различни от автомобилните.
- (15) Включването на пътниците в превозното средство в застрахователното покритие е важна придобивка на съществуващото законодателство. Целта на тази придобивка би била застрашена, ако националното законодателство или някоя клауза от застрахователния договор изключат пътниците от застрахователното покритие поради причина, че са знаели или би следвало да знаят, че шофьорът е бил под влияние на алкохол или друго опияняващо средство по време на произшествието. Пътникът не винаги е в състояние да оцени правилно нивото на опиянение на шофьора. Целта да се разубеждават хората да не карат кола, докато са под влиянието на алкохол или други подобни вещества, не може да се постигне чрез намаляване на застрахователното покритие за жертвите при пътни инциденти. Обхващането на такива пътници от задължителната автомобилна застраховка не изключва отговорността, която те може да носят съгласно приложимото национално законодателство, нито може да предреши нивото на сумата, отпусната за щетите при конкретен инцидент.
- (16) Неимуществените и имуществените вреди на пешеходци, велосипедисти и други лица, които не използват моторни превозни средства, които обикновено са най-слабата страна при произшествия, следва да бъдат обхванати от задължителната застраховка на превозното средство, участвало в инцидента, и да имат право на обезщетение съгласно националното гражданско законодателство. Това условие не засяга гражданската отговорност или нивото на сумите, отпуснати за вреди, при определено произшествие съгласно националното законодателство.
- (17) Някои застрахователни предприятия вмъкват в застрахователните полици клаузи, според които договорът се прекратява, ако автомобилът остане извън държавата-членка, която го е регистрирала, за по-дълго време от определения период. Тази практика е в противоречие с принципа, посочен в Директива 90/232/ЕИО, според който задължителната автомобилна застраховка трябва да обхваща, на базата на единична премия, цялата територия на Общността. Следователно следва да се уточни, че застрахователното покритие остава в сила през цялото време на действие на договора, независимо дали превозното средство остава в друга държава-членка за известен период, без да накърнява задълженията съгласно националното законодателство на държавите-членки по отношение на регистрацията на колите.
- (18) Следва да се вземат мерки за улесняване на получаването на застрахователно покритие за автомобили, внасяни от една държава-членка в друга, въпреки че превозното средство още не е регистрирано в държавата-членка с крайно предназначение. Следва да се допусне едно временно нарушение на общото правило, определящо държавата-членка, изложена на риск. За период 30 дни от датата, на която автомобилът е бил доставен, наличен или изпратен на купувача, за страна, изложена на риск, следва да се счита държавата-членка.

⁽¹⁾ ОВ L 257, 27.10.1995 г., стр. 1 Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

⁽²⁾ ОВ L 172, 4.7.1988 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2000/26/ЕО.

- (19) Всяко лице, което желае да сключи нов застрахователен договор с друг застраховател, следва да бъде в състояние да обоснове своя инцидент и искове по силата на стария договор. Притежателят на полицата следва да има право по всяко време да изиска становище относно исковите или липсата на такива, включващи превозното средство или средства, обхванати от застрахователния договор за поне пет години преди договорните отношения. Застрахователното дружество или орган, определени от държавата-членка за осигуряване на задължителната застраховка или предоставяне на такива становища, следва да представят становището на притежателя на полицата до 15 дни от датата на иска.
- (20) С цел да се осигури необходимата защита на пострадалите при катастрофи държавите-членки не следва да позволяват на застрахователните дружества да разчитат на допълнителни плащания срещу засегнатата страна.
- (21) Правото да се позовава на застрахователния договор и той да се противопостави директно на застрахователното дружество е от голямо значение за осигуряването на жертвите от пътнотранспортни произшествия. Директива 2000/26/ЕО вече предвижда за пострадалите при пътнотранспортни произшествия, случили се в държава-членка, различна от държавата-членка, в която живее засегнатата страна, и които инциденти са били причинени от ползването на превозни средства, застраховани и принадлежащи към държава-членка с право на пряк иск срещу застрахователното дружество, осигуряващо покритие на лицето, задължено по гражданска отговорност. С цел улесняване ефикасното и бързо уреждане на исковите и с цел да се избегнат, доколкото е възможно, скъпите съдебни процедури, това право следва да обхваща всички жертви от пътнотранспортни произшествия.
- (22) С цел да се подобри защитата на пострадалите при пътнотранспортни произшествия процедурата за „разумно предложение“, предвидена в Директива 2000/26/ЕО, следва да включва всички видове пътнотранспортни произшествия. Същата процедура следва да се прилага, *mutatis mutandis*, в случаите, когато произшествието се урежда от системата от национални застрахователни служби, предвидена в Директива 72/166/ЕИО.
- (23) За да може засегнатата страна по-лесно да потърси обезщетение, информационните центрове, създадени съгласно Директива 2000/26/ЕО, не следва да се ограничават в предоставянето на информация във връзка с произшествията, включени в настоящата директива, а следва да могат да предоставят същата информация за всяко пътнотранспортно произшествие.
- (24) Съгласно член 11, параграф 2 във връзка с член 9, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г. относно подсъдността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и

търговски дела ⁽¹⁾ пострадалите страни могат да завеждат съдебни дела срещу доставчика на застраховка за гражданска отговорност в държавата-членка, в която пребивават постоянно.

- (25) Тъй като Директива 2000/26/ЕО бе приета преди приемането на Регламент (ЕО) № 44/2001, който замени Брюкселската конвенция от 27 септември 1968 г. по същия проблем относно броя на държавите-членки, позоваването на тази конвенция в директивата следва съответно да се адаптира.
- (26) Директиви 72/166/ЕИО, 84/5/ЕИО, 88/357/ЕИО и 90/232/ЕИО на Съвета и Директива 2000/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета следва съответно да бъдат изменени.

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА

Член 1

Изменения на Директива 72/166/ЕИО

Директива 72/166/ЕИО се изменя, както следва:

1. Член 1, параграф 4 се изменя, както следва:

- а) първото тире се заменя със следното:

„— територията на държавата, в която превозното средство е регистрирано, независимо дали номерът е постоянен или временен, или“;

- б) добавя се следното тире:

„— в случай че автомобилът няма регистрационен номер или има регистрационен номер, който не му съответства или вече не му съответства, и е участвал в катастрофа, територията на държавата, където е станал инцидентът, с цел уреждане на иск съгласно предвиденото в член 2, параграф 2, първо тире от настоящата директива или в член 1, параграф 4 от Втора директива 84/5/ЕИО на Съвета от 30 декември 1983 г. относно сближаване на законодателствата на държавите-членки, свързани със застраховките „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства (*).“

(*) ОВ L 8, 11.1.1984 г., стр. 17.“

(1) ОВ L 12, 16.1.2001 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2245/2004 (ОВ L 381, 28.12.2004 г., стр. 10).

2. Член 2, параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите-членки се въздържат от извършване на проверки на застраховките „Гражданска отговорност“ по отношение на автомобили, принадлежащи на територията на друга държава-членка, и по отношение на автомобили, принадлежащи на трета страна, които влизат на тази територия от друга държава-членка. Въпреки това те могат да извършват несистемни проверки на застраховките, при условие че тези проверки не са дискриминиращи и се извършват като част от контролирането, а не непременно с цел проверка на застраховката.“

3. Член 4 се изменя, както следва:

а) в буква а), втора алинея:

i) първото изречение се заменя със следното:

„Държавата-членка, намираща се в такова нарушение, взема съответните мерки, за да гарантира, че обезщетението се изплаща по отношение на всяка загуба или нараняване, причинени на нейната територия и на територията на други държави-членки от автомобили, принадлежащи на такива лица.“;

ii) последното изречение се заменя със следното:

„Тя предава на Комисията списъка с лица, освободени от задължително застраховане, и властите или органите, отговорни за обезщетението. Комисията обнародва списъка.“;

б) в буква б) втора алинея се заменя със следното:

„В този случай държавите-членки гарантират, че автомобилите, упоменати в първа алинея от настоящата буква, са третираны по същия начин както онези, за които не е било спазено застрахователното задължение, предвидено в член 3, параграф 1. Органът за обезщетенията на държавата-членка, в която е станало произшествието, подава жалба срещу гаранционния фонд, предвиден в член 1, параграф 4 от Директива 84/5/ЕИО, в държавата-членка, към която принадлежи превозното средство.

След период от пет години от датата на влизане в сила на Директива 2005/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. за изменение на Директиви 72/166/ЕИО, 84/5/ЕИО, 88/357/ЕИО и 90/232/ЕИО на Съвета и Директива 2000/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, свързани със застраховката „Гражданска отговорност“ по отношение ползването на моторни превозни средства (*), държавите-членки докладват на Комисията за изпълнението и практическото приложение на тази буква. Комисията след проучването на тези доклади, ако е уместно, дава предложения за изменението или отмяната на това нарушение.

(*) ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 14.“

4. В член 6 и член 7, параграф 1 изразът „или на неевропейската територия на държавата-членка“ се заличава.

Член 2

Изменения на Директива 84/5/ЕИО

Член 1 от Директива 84/5/ЕИО се заменя със следното:

„Член 1

1. Застраховката, посочена в член 3, параграф 1 от Директива 72/166/ЕИО, покрива задължително както имуществени щети, така и лични наранявания.

2. Без да се засягат всякакви по-високи гаранции, които държавите-членки могат да предвиждат, всяка държава-членка изисква застраховката да бъде задължителна поне по отношение на следните размери на покритие:

а) в случай на телесно увреждане — минимален размер на покритие 1 000 000 EUR за пострадал или 5 000 000 EUR за иск, независимо от броя на пострадалите;

б) в случай на имуществена щета — размер на покритието 1 000 000 EUR на иск, независимо от броя на пострадалите.

Ако е необходимо, държавите-членки могат да въведат преходен период до пет години от датата на прилагане на Директива 2005/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. за изменение на Директиви 72/166/ЕИО, 84/5/ЕИО, 88/357/ЕИО и 90/232/ЕИО, както и Директива 2000/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно застраховката гражданска отговорност по отношение на използването на МПС (*), в рамките на която да приведат техните минимални размери на покритие в съответствие с размерите, предвидени в настоящия параграф.

Въвеждайки такъв преходен период, държавите-членки информират Комисията по този въпрос и посочват срока на валидност на преходния период.

В срок 30 месеца от датата на прилагане на Директива 2005/14/ЕО държавите-членки увеличават размера на гаранциите най-малко с половината от размера, предвиден в настоящия параграф.

3. На всеки пет години след влизане в сила на Директива 2005/14/ЕО или в края на всеки преходен период, съгласно посоченото в параграф 2, сумите, предвидени в настоящия параграф, се преразглеждат в съответствие с Европейския индекс на потребителските цени (ЕИСП), съгласно предвиденото в Регламент (ЕО) № 2494/95 на Съвета от 23 октомври 1995 г. относно хармонизираните индекси на потребителските цени (**).

Размерът на сумите се регулира автоматично. Тези суми се увеличават чрез промяна на процента, посочен от ЕИСП за съответния период, тоест петте години преди разглеждането, закръглени до кратно на 10 000 EUR.

Комисията съобщава на Европейския парламент и на Съвета коригираните размери на покритията и гарантира тяхното публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*.

4. Всяка държава-членка създава или упълномощава орган със задачата да предоставя обезщетение в размер поне до размерите на застрахователната отговорност за имуществена щета или за телесни увреждания, причинени от неидентифицирано превозно средство или такова, за което застрахователната отговорност, предвидена в параграф 1, не е била изпълнена.

Първа алинея не засяга правото на държавите-членки да разглеждат обезщетението от органа като субсидиарно или не и правото да включват условия за уреждане на искове между органа и лицето или лицата, носещи отговорност за произшествието, и другите застрахователи или органи за социално осигуряване, които трябва да обезщетят пострадалото лице за същата злополука. Въпреки това държавите-членки не могат да разрешават на органа да изплаща обезщетение, при условие че пострадалото лице докаже по някакъв начин, че отговорното лице не е в състояние или отказва да плати.

5. При всяко събитие пострадалото лице може да се обръща директно към органа, който на базата на информацията, предоставена от пострадалото лице по негово искане, се задължава да му дава добре аргументиран отговор относно плащането на всякакви обезщетения.

Въпреки това държавите-членки могат да изключат плащането на обезщетение от страна на този орган на лица, качили се доброволно в превозното средство, причинило щетата или увреждането, когато органът може да докаже, че те са знаели, че то е било незастраховано.

6. Държавите-членки могат да ограничат или да изключат плащане на обезщетение от страна на органа в случай на имуществена щета, причинена от неидентифицирано превозно средство.

Въпреки това, когато органът е изплатил обезщетение за сериозни телесни увреждания на всяко пострадало лице при същото произшествие, при което е била причинена имуществена щета от неидентифицирано превозно средство, държавите-членки не могат да изключат плащането на обезщетение за имуществена щета на основание, че превозното средство не е идентифицирано. Въпреки това държавите-членки могат да предвидят допълнително обезщетение, не по-голямо от 500 EUR, за което пострадалото лице, претърпяло имуществена щета, може да бъде отговорно.

Условията, при които телесните повреди се считат за сериозни, се определят от законодателството или административните разпоредби на държавите-членки, в които са станали произшествията. Във връзка с това държавите-членки могат да взимат под внимание, *inter alia*, дали увреждането е наложило болнични грижи.

7. Всяка държава-членка прилага своите закони, подзаконови и административни разпоредби по отношение на плащането на обезщетения от страна на органа, без да накърнява всякакви други практики, което е по-благоприятно за пострадалото лице.

(*) ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 14.

(**) ОВ L 257, 27.10.1995 г., стр. 1. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).“

Член 3

Изменение на Директива 88/357/ЕИО

Член 12а, параграф 4, четвърта алинея, второто изречение от Директива 88/357/ЕИО се заличава.

Член 4

Изменения на Директива 90/232/ЕИО

Директива 90/232/ЕИО се изменя, както следва:

1. В член 1 между първия и втория параграф се добавя следният параграф:

„Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че всички закони разпоредби и всички договорни клаузи, съдържащи се в застрахователна полица, която не осигурява застрахователно покритие на пътник на основание, че той е знаел или е трябвало да знае, че шофьорът на превозното средство е бил под въздействието на алкохол или друго упойващо вещество по време на произшествието, се считат за невалидни по отношение на исковете на такъв пътник.“

2. Добавя се член 1а:

„Член 1а

Застраховката, посочена в член 3, параграф 1 от Директива 72/166/ЕИО, обхваща телесни увреждания и имуществени щети, претърпени от пешеходци, велосипедисти и други лица по пътя, които не използват моторни превозни средства, които вследствие на произшествие с участие на МПС имат право на обезщетение съгласно националното гражданско право. Настоящият член не засяга нито гражданската отговорност, нито размерите на щетите.“

3. В член 2, първото тире се заменя със следното:

„— покритие на базата на една застрахователна премия за целия срок на договора, цялата територия на Общността, включително за всеки период, през който превозното средство остава в друга държава-членка през срока на договора; и“.

4. Добавят се следните членове:

„Член 4а

1. Чрез дерогация от член 2, буква г), второто тире от Директива 88/357/ЕИО (*), когато превозното средство се изпраща от една държава-членка в друга, за държава-членка, изложена на риск, се счита държавата-членка по местоназначение, веднага след приемане на доставката от купувача за срок от тридесет дни, дори ако превозното средство не е било регистрирано в държавата-членка по местоназначение.

2. В случай че превозното средство е участвало в произшествие през периода, посочен в параграф 1 от настоящия член, докато не е било застраховано, органът, посочен в член 1, параграф 4 от Директива 84/5/ЕИО, в държавата-членка по местоназначение е длъжен да плати обезщетението, предвидено в член 1 от горепосочената директива.

Член 4б

Държавите-членки гарантират, че притежателите на застрахователна полица имат право да искат по всяко време документ за исковете относно отговорността на трети лица, включващи превозното/ите средство/а, покрити от застрахователния договор, за срок, обхващащ най-малко последните пет години преди началото на договорните взаимоотношения, или относно липсата на такива искове. Застрахователното дружество или органът, определен от държавата-членка да предоставя задължителна застраховка или да дава такива протоколи, издава този документ на притежателя на полицата в срок 15 дни от датата на поискване.

Член 4в

Застрахователните дружества не разчитат на допълнителни плащания на засегнатата от произшествие страна, доколкото това касае застраховката, посочена в член 3, параграф 1 от Директива 72/166/ЕИО.

Член 4г

Държавите-членки гарантират, че страните, засегнати от произшествие, причинено от превозно средство — обект на застраховката, посочена в член 3, параграф 1 от Директива 72/166/ЕИО, има право на пряк иск срещу застрахователното дружество, осигуряващо лицето, отговорно по „Гражданска отговорност“.

Член 4д

Държавите-членки въвеждат процедурата, предвидена в член 4, параграф 6 от Директива 2000/26/ЕО (**), относно уреждане на всички искове за произшествия, причинени от застраховани превозни средства съгласно посоченото в член 3, параграф 1 от Директива 72/166/ЕИО.

В случай на произшествия, които могат да се уредят чрез мрежата от национални застрахователни служби, предвидени в

член 2, параграф 2 от Директива 72/166/ЕИО, държавите-членки въвеждат същата процедура като тази от член 4, параграф 6 от Директива 2000/26/ЕО. С цел прилагане на настоящата процедура, всяко позоваване на застрахователно дружество ще се тълкува като позоваване на националните застрахователни служби съгласно определението от член 1, точка 3 от Директива 72/166/ЕИО.

(*) Втора директива 88/357/ЕИО на Съвета от 22 юни 1988 г. относно координацията на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до прякото застраховане, различно от животозастраховането, и създаващи разпоредби за улесняване на ефикасното, свободно предоставяне на услуги (ОВ L 172, 4.7.1988 г., стр.1). Директива, последно изменена с Директива 2000/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 181, 20.7.2000 г., стр.65).

(**) Директива 2000/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 май 2000 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно застраховката „Гражданска отговорност“ във връзка с използването на моторни превозни средства (Четвърта директива за автомобилно застраховане) (ОВ L 181, 20.7.2000 г., стр 65).“

5. Член 5, параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите-членки гарантират, без да се засягат задълженията по Директива 2000/26/ЕО, че информационните центрове, основани или одобрени съгласно член 5 от настоящата директива, предоставят информацията, предвидена в посочения член, на всяка страна, замесена в пътнотранспортно произшествие, причинено от застраховано превозно средство съгласно посоченото в член 3, параграф 1 от Директива 72/166/ЕИО.“

Член 5

Изменения на Директива 2000/26/ЕО

Директива 2000/26/ЕО се изменя, както следва:

1. Добавя се съображение (16а):

„(16а) Съгласно член 11, параграф 2, във връзка с член 9, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г. относно подсъдността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (*) засегнатите страни могат да завеждат съдебни дела срещу доставчика на застраховка „Гражданска отговорност“ в държавата-членка, в която те пребивават постоянно.

(*) ОВ L 12, 16.1.2001 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2245/2004 (ОВ L 381, 28.12.2004 г., стр. 10).“

2. Член 4, параграф 8 се заменя със следното:

„8. Назначаването на представител по исковете само по себе си не представлява откриване на клон по смисъла на член 1, буква б) от Директива 92/49/ЕИО и представителят по исковете не се счита за дружество по смисъла на член 2, буква в) от Директива 88/357/ЕИО или:

— дружество по смисъла на Конвенцията от Брюксел от 27 септември 1968 г. относно подсъдността и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (*) — по отношение на Дания,

— дружество по смисъла на Регламент (ЕО) № 44/2001 — по отношение на другите държави-членки.

(*) ОВ С 27, 26.1.1998 г., стр. 1 (консолидирана версия).“

3. В член 5, параграф 1, буква а) точка 2, ii) се заличава.

4. Добавя се член 6а:

„Член 6а

Централен орган

Държавите-членки вземат всички необходими мерки, за да улеснят своевременното предоставяне на пострадалите, на техните застрахователи и пълномощници на основната информация, необходима за уреждане на исковете.

Тази основна информация се предоставя на разположение в електронен вид, където е необходимо, в централното хранилище на всяка държава-членка и е достъпна за страните по случая по тяхно изрично искане.“

Член 6

Прилагане

1. Държавите-членки прилагат необходимите законови, подзаконови и административни разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива най-късно до 11 юни 2007 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване.

Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки могат, в съответствие с Договора, да поддържат или да въведат в сила разпоредби, които са по-благоприятни по отношение на засегнатата страна от разпоредбите, необходими за спазване на настоящата директива.

3. Държавите-членки съобщават на Комисията текстовете на разпоредбите от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 7

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.

Член 8

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Страсбург на 11 май 2005 година.

За Европейския парламент

Председател

J. P. BORRELL FONTELLES

За Съвета

Председател

N. SCHMIT